

**ОСОБЛИВОСТІ СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ I-II КУРСІВ ВІДДІЛЕННЯ З
ПІДГОТОВКИ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ ВП НУБіП УКРАЇНИ „НІЖИНСЬКИЙ
АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”**

*Хоменко Д.О., викладач ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний
інститут»*

В статті наведені результати анкетування студентів I-II курсів відділення з підготовки молодших спеціалістів Ніжинського агротехнічного інституту щодо ведення здорового способу життя.

Здоров'я, здоровий спосіб життя, студенти.

Постановка проблеми. Процес формування та становлення особистості є досить складним, довготривалим і об'єктивно неможливим без безпосередньої взаємодії індивіда з навколишнім середовищем, без утручання у цей процес соціуму із його вимогами, нормами та правилами. У процесі соціалізації особистості важливе місце займає період навчання у ВНЗ, протягом якого молода людина має змогу визначитись із власним стилем поведінки, способом життя, власними прагненнями та планами на майбутнє. У більшості випадків саме студентський період стає визначальним у житті людини, оскільки саме на цьому етапі життя особистість зазнає значних змін у власному розвитку та становленні як цілісної, свідомої, зрілої людини – повноцінного члена суспільства, громадянина своєї держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сучасному етапі навчання і виховання молоді особлива увага приділяється проблемам здоров'я і здорового способу життя (ЗСЖ) молоді. Навчальні заклади цю проблему вирішують завдяки оновленню відповідних педагогічних технологій, форм, засобів, змісту і методики навчання.

Одне із центральних місць в суспільному розвитку займають проблеми збереження генофонду нації, формування здорового підростаючого покоління, підготовка дітей, підлітків та молоді до повноцінного самостійного життя. На сучасному етапі розвитку нашого суспільства, коли гостро стоїть проблема здоров'я населення, особливе значення набуває вдосконалення системи освіти і формування здорового способу життя школярів. Дослідження поведінки дітей, підлітків і молоді, пов'язаної з їх здоров'ям, має суттєве значення для розробки відповідних ефективних програм навчання, збереженню здоров'я дітей шкільного віку [1].

Аналіз даних Міністерства охорони здоров'я України дозволив виявити, що сьогодні у більше, ніж 50% школярів спостерігається функціональні відхилення в діяльності різних систем організму; дані інституту педіатрії, акушерства і гінекології засвідчують, що лише 7-10% немовлят народжуються здоровими; а Міністерство освіти і науки України виявило різні порушення статури дітей шкільного віку приблизно у 60% дітей, відхилення від норми у серцево-судинній системі – у 30-40%, неврози – у 30% [2].

Особливо ці процеси простежуються у підлітковому віці, оскільки, як свого часу наголошував В. А. Сухомлинський, підлітковий вік – це друге народження особистості, адже “перший раз народжується жива істота, другий раз – громадянин, активна, мисляча, діюча особистість, яка бачить не тільки оточуючий світ, але й саму себе”. І в цьому процесі усвідомлення та дотримання принципів здорового способу життя є одним із чинників, які впливають на становлення особистості в соціумі. Формування здорового способу життя може проявлятися у сприйнятті ідеалу і норм здорового, багатогранного та щасливого життя кожного і усвідомлення незаперечності шкоди наркотичного, токсичного, алкогольного, нікотинного отруєння організму, психіки тощо [3].

Мета дослідження – вивчити особливості способу життя студентів першого та другого курсів відділення з підготовки молодших спеціалістів ВП НУБіП України „Ніжинський агротехнічний інститут”.

СЕКЦІЯ 3

«Соціально-економічні аспекти управління якістю освіти і науки»
«Освітні інновації з позицій доступності та неперервності освіти»

Організація та методи дослідження. В дослідженні взяли участь 167 студентів 1-2 курсів денного форми навчання відділення з підготовки молодших спеціалістів ВП НУБіП України „Ніжинський агротехнічний інститут” всіх груп після 9 класів. Серед опитаних 36 дівчат і 131 юнак. Респондентам була запропонована розроблена нами анкета на основі рекомендацій Г.Є. Іванової інших. Анкета складалася з 20 питань закритого та відкритого типу та містили питання щодо ставлення респондентів до здоров'я та здорового способу життя.

Виклад основного матеріалу дослідження. Отримані результати свідчать, що найважливішою цінністю у своєму житті для студентів обох досліджуваних курсів є сім'я, відповідно 57,6 % на першому курсі та 56,6 % на другому. Беззаперечно важливим є усвідомлення студентами важливості такої цінності, як здоров'я, яке на перше місце ставлять 30,3 % першокурсників та 40,4 % респондентів, які вже провчилися один рік в нашому навчальному закладі. Це зростання можна пояснити в першу чергу плідною роботою всіх викладачів, й особливо викладачів фізичної культури, які своїм прикладом звертають увагу студентів на проблему погіршення здоров'я та здорового способу життя.

Цікавими є результати відповіді респондентів на запитання „Як Ви вважаєте, особисто Ви ведете здоровий спосіб життя?”, результати якого представлені на рисунку 1.

Як видно з діаграми стверджувальну відповідь на дане запитання дали 79,1 % першокурсників та 55,5 % студентів другого курсу, що на нашу думку є мало ймовірним. Більш за все значна частина цих студентів не зовсім розуміє, що включає в себе цей термін, особливо це стосується першого курсу.

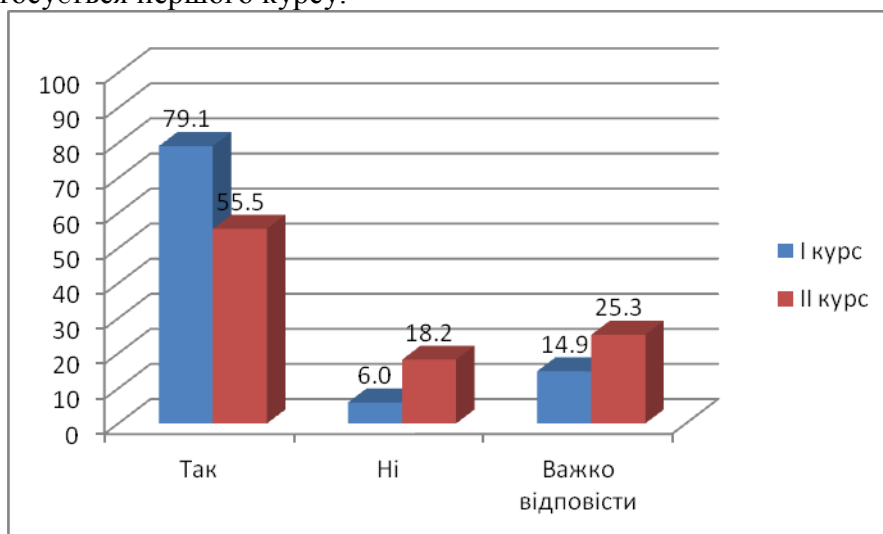

Рис.1. „Чи ведете Ви здоровий спосіб життя?”, %

Підтвердженням цього стало й те, що лише 13,4 % студентів першого та 20,2 % другого курсів роблять щоденну ранкову зарядку, а 34,3 % та 27,3 % відповідно – ніколи не вдаються до неї взагалі. Раз у два дні її виконують 28,4 % першокурсників, а раз в тиждень – 23,9 %. На другому курсі відповідно 24,2 % та 30,3 %.

Цікавим для нас в анкетуванні було дізнатись скільки годин вільного часу в середньому має кожен студент на день та як вони його проводять. Отже, студенти першого курсу мають майже 4 години вільного часу, а другого – близько 5 годин. А як же вони його проводять? Результати відповідей представлені в таблиці 1.

Як видно з наведеної вище таблиці більшість студентів проводять свій вільний час за комп'ютером спілкуючись у соціальних мережах та граючи у комп'ютерні ігри. Близько половини опитаних все ж таки займаються фізичними вправами та спортом. Як і передбачалось досить низький відсоток студентів читає книги, журнали та газети. Якщо порівнювати студентів обох курсів між собою, то на другому курсі студенти більше часу проводять за комп'ютером, ніж займаються фізичними вправами. Майже в двічі зростає кількість юнаків та дівчат, які відвідують дискотеки, бари та кафе.

Таблиця 1

Як проводять вільний час студенти I-II курсів відділення з підготовки молодших спеціалістів

Вид занять	Кількість чоловік, %	
	I курс	II курс
Займаюсь спортом	58,2	46,5
Дивлюсь телевізор	28,4	22,2
Читаю книги, журнали, газети	13,4	16,2
Граю в комп'ютерні ігри	35,8	39,4
Спілкуюсь з друзями „В контактї”, в інших соціальних мережах	58,2	69,7
Ходжу на дискотеку	19,4	29,3
Ходжу в бар, кафе	13,4	26,3

Відповідно до опитування 9,4 % першокурсників палють, а 49,3 % хоча б інколи вживають алкогольні напої. Через рік навчання на другому курсі ці показники значно зростають (рис.2). Кількість курців зростає в тричі (28,6 %), а майже кожен другий вживає алкогольні напої.

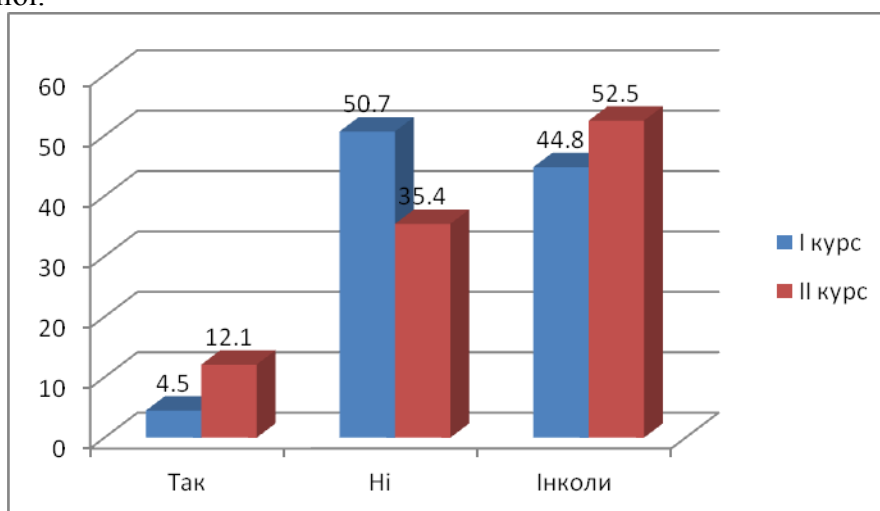

Рис. 2. „Чи вживаєте Ви алкогольні напої”, %

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведене анкетування показує, що здоров'я займає друге місце серед життєвих пріоритетів студентів. На їхню думку, більшість з них ведуть здоровий спосіб життя. Проте лише п'ята частина опитаних роблять ранкову щоденну зарядку, більше половини проводять вільний час сидячи за комп'ютером та вживають алкогольні напої.

Таким чином можна вважати, що відношення студентів, особливо старших курсів до власного здоров'я та способу життя, є досить актуальним та проблемним. Подальші дослідження планується провести у напрямку вивчення інших проблем здорового способу життя студентів.

Список літератури

1. Власюк Г. І. Виховання у старшокласників прагнення до здорового способу життя: дис. канд. пед. наук. – К., 1995. – 191 с.
2. Концепція навчання здорового способу життя на засадах розвитку навичок : інформ. зб. з життєвих навичок / авт.-упоряд. М. Бело. — К. : Генеза, 2005. – 77 с.
3. Сухомлинський В.О. Вибрані твори: у 5 т. – К.: Радянська школа, 1976-1977. – Т.1. – 654 с.; Т.2. – 670 с.; Т.3. – 670 с.; Т.4. – 640 с.; Т.5. – 639 с.

СЕКЦІЯ 3

«Соціально-економічні аспекти управління якістю освіти і науки»

«Освітні інновації з позицій доступності та неперервності освіти»

В статъе приведены результаты анкетирования студентов I-II курсов отделения по подготовке младших специалистов Нежинского агротехнического института по ведению здорового образа жизни.

Здоровье, здоровый образ жизни, студенты.

The paper presents the results of surveys of students and II courses department of junior specialists Nijinsky Agrotechnical Institute for a healthy lifestyle.

Health, healthy lifestyle, students.